

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Specvlativæ

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

XVII. De voluntate, & meritis Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38884

requiri, ut eos per sensum aliquem experiantur. Nemo enim unquam iudicasset, magnetem verbi causa, habere vim attrahendi ferrum, nisi propriis oculis expertus esset, ferrum in certa distantia, & quãtitate ab illo trahi. Multò minùs igitur poterit intellectus humanus, visa re aliqua, naturaliter cognoscere res alias innumeras, ab ea specie distinctas: quare ad perfectã earum notitiam longissima opus est experientia, quã in Christo locum non habuit: nisi fortè quis dicat, eum toto illo tempore quo latuit, terras, & maria peragrassè, ut perfectus evaderet Philosophus, quod non minùs absurdum est, quàm quod dicunt aliqui, Angelos ad Christum detulisse species, aut illi applicasse objecta sensibilia omnis generis, ut rerum omnium naturas haberet perspectas.

Dices 1. Luca 2. Jesus proficiebat sapientia, & aetate. Respondeo, proficiebat quoad usum, quia quò grandior fiebat, eò perfectiora opera edebat. Item quia successu temporis cognitionem quandam rerum experimentalem, propriis actibus sibi comparabat.

Dices 2. Christus saepe interrogabat Scribas, & alios, ergo ut ab eis aliquid disceret Non sequitur, sed potius ut ex eorum responsione sumeret occasionem eos docendi, quã ignorabant.

Dices 3. Si Christus scientiam naturalem non acquisivit propriis actibus, ergo intellectus agens in eo fuit superfluous. Non sequitur, tum quia intellectus agens idem erat ac possibilis, tum quia Christus scientiam rerum experimentalem acquisivit, adeoque ipso intellectu agente usus est.

CAPUT XVII.

De voluntate & merito Christi.

RESOLUTIO I. *In Christo ponenda est duplex voluntas, divina scilicet & humana.] EST DE FIDE, ut patet ex 6. & 7. Synodo generali, contra Monothelitas,*

melitas, qui unam tantum admittebant, propter unitatem suppositi. *Probat*ur autem, quia Christus est verus Deus, & verus homo, ergo habet voluntatem divinam, & humanam; imò generatim quæcunque ad veritatem utriusque naturæ pertinent. Nec refert unitas suppositi, voluntas enim est proprietas consequens naturam, non suppositum, aliàs in Deo essent tres voluntates.

Speciatim verò quòd Christus habuerit humanam voluntatem constat quia ut homo fuit obediens Patri, meruit, satisfecit, &c. Duo autem circa illam quæribi possunt: primo an omnis voluntas humana in Christo fuerit conformis divinæ. *Respondeo* voluntatem efficacem fuisse illi conformem, quoad rem volitam, & quoad honestatem, seu modum illius, saltem in genere: inefficacem verò interdum discrepasse quoad prædicta, absolutè tamen fuisse illi consentaneam, quatenus Deus efficaciter volebat ut Christus tales motus in se excitaret, ad ostendendam veritatem naturæ humanæ, & pœnarum quas passus est acerbitatem.

Secundò quæri potest, an in Christo fuerit liberum arbitrium. *Respondeo* fuisse, tam quoad potentiam, quia intellectu & voluntate erat præditus, quàm quoad actum, oblati enim est quia ipse voluit, operationes meritorias, & satisfactorias exercuit, &c.

Dices, Christus peccare non poterat, ergo non poterat omittere præceptum sibi impositum, ergo non erat liber in observatione præcepti, adeoque liberè non est mortuus, & quod inde fit, per mortem suam nihil meruit. *Respondeo*. 1. quamvis hoc rotum daretur, Christus esset liber in rebus non præceptis. 2. etsi Christus absolutè non posset omittere præceptum, poterat tamen illud omittere, non ponendo eum actû per quem illud implevit; ac proinde ejusmodi actus positio, eique annexa præcepti observatio Christo fuit libera. Atq; hæc responsio manifestè est

est ad mentem *S. Thomae 3. p. quaest. 18. art. 4. ad 3.* ubi ea ratione defendit libertatem Christi, quia etsi voluntas illius sit determinata ad bonum in communi, non tamen est determinata ad hoc, vel ad illud bonum.

Instabis 1. Suppositio antecedens tollit libertatem ex dictis *lib. 1. cap. 18.* at praeceptum est suppositio antecedens respectu Christi, ergo, &c. *Respondeo* majorem esse tantum veram de suppositione antecedente, qua necessitas imponitur eliciendi talem actum determinatum. At quamvis Christus haberet necessitatem moriendi vagè, non tamen ponendi illum actum determinatum per quem mortem accepit, poterat enim illum omittere, etiam in sensu composito cum impeccabilitate, & praecepto. Quare liberè mortuus est, quemadmodum Martyres liberè moriantur pro Christo, etsi ex naturali conditione, necessitas aliquando moriendi ipsi incumbat.

Instabis 2. Hinc sequi Christum non observasse liberè quoad substantiam praeceptum moriendi, sed tantum quoad modum, & circumstantias. *Verum* id non rectè colligitur, quia Christus liberè posuit eum actum, quo moriendi praeceptum observavit quoad substantiam; poterat enim illum non elicere, & alium in illius locum substituere.

RESOLUTIO II. *Christus propriè meruit, idque per varios actus, & ab instanti conceptionis, ac deinceps per totam vitam.* PRIMA PARS est de fide, potestque probari ex Scriptura quae docet, Christum nos redemisse sanguine suo, lavasse à peccatis, &c. *Ratio* petitur à fine Incarnationis, quia Christus venit ut nos redimeret, nobisque gratiam & remissionem peccatorum mereretur. Accedit quod actus illius erant honesti, liberi, à persona grata procedentes, nec deerat promissio Dei, ut colligitur ex illo loco *17. 53.* Si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longævum.

Secundum

Secunda pars probatur, nam Christus meruit per actum amoris proximi, eò quòd liberè eum exercebat, item per actus virtutum moralium, quia erant liberi, honesti, &c. & quamvis nonnulli essent præcepti, id non obstabat libertati ex ante dictis. Major difficultas est de amore Dei, aliqui enim negant Christum per talem actum meruisse, eò quòd non ponunt in illo nisi amorem Dei beatificum, eumque summè necessarium: alii communiter affirmant, sed non ex eodem fundamento, sunt enim qui ponunt in Christo unum duntaxat actum amoris Dei, scilicet beatificum, quem ajunt non fuisse simpliciter necessarium, sed quodammodo liberum sive quoad exercitium, sive quoad terminationem ad bona Dei extrinseca. Alii verò facilius rem explicant, nempe affirmando fuisse in Christo duplicem actum amoris erga Deum, quorum alter sequebatur scientiam beatificam, eratque necessarius; alter infusam, qui erat liber & meritorius.

Tertia pars ostenditur, quia in ipso instanti conceptionis, Christus præditus fuit scientia infusa, usque perfectò rationis, atque virtutibus tam supernaturalibus, quàm moralibus: quare mereri sine dubio potuit. Neque ratio ulla est, cur aliquem actum meritorium non elicuerit, cum dici nequeat eum fuisse otiosum, quoad prædicta.

Quarta denique pars suadetur, quia quòd Christus per totam vitam meruerit, hoc sanè majoris est perfectionis, si fieri potest; at Christus continuo mereri poterat, quia neque per somnum, neque alio modo impediabatur ab exercitio scientiæ infusæ: unde nihil obstare poterat, quin aliquam virtutem continuo exerceret, etiam dum graviter torquebatur in cruce.

Non meruit autem formaliter per ipsam mortem ut est separatio animæ à corpore, quia tunc non erat homo, nec viator. Quare cum dicitur nos per mortem redemisse, intellige per tormenta mortem causantia.

santia. At multò minùs meruit per apertionem lateris, resurrectionem, &c.

Neque refert quod dicitur communiter, Sacramenta ex Christi latere fluxisse; hoc enim intellige, non de ipsis Sacramentis, sed de aqua, & sanguine quæ erant sacra signa, illa baptismi, hic Eucharistiæ, vel Martyrii.

RESOLUTIO III. *Christus sibi, & nobis aliquid promeruit.*] PRIMA PARS probatur, nam Christus meruit gloriam sui corporis, juxta illud *Luc. 24.* Nonne oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam? Item exaltationem sui nominis, de qua est illud *Philip. 2.* Humiliavit semetipsum, &c. propter quod & Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen, quod est super omne nomen: sub gloria autem corporis comprehendi solet impassibilitas animæ, resurrectio, ascensio, & ultimus adventus cum potestate, & majestate, quæ omnia Christus meruit; quia etsi illi deberentur ratione unionis, tamen opus redemptionis nostræ postulabat, ut his Christus nostræ causa privaretur, nimirum ut pro nobis pati posset; supposita autem eorum carentia, nulla ratio est cur per opera sua infinitè digna, illa promeritus non fuerit. Porro ad exaltationem nominis præter alia reducitur, quicquid ad laudem Christi, sive ab hominibus, sive ab Angelis, sive ab ipso Deo collatum fuit.

Non tamen Christus sibi meruit gloriam animæ, gratiam sanctificantem, aut habitus supernaturales; quia hæc omnia illi concessa sunt, tanquam proprietates moraliter unioni debitæ, adeoque sine merito. Neque etiam meruit augmentum prædictorum donorum, quia cum sint concessa ut proprietates unioni debitæ, debuerunt conferri in gradu perfectissimo.

Dices, perfectius est aliquid habere cum merito, quam sine merito, ergo Christus dona illa obtinuit per meritum. Respondeo antecedens ut summum

VERUM

DE CHRISTO CAP. XVIII. 259

verum esse de puro homine, qui simul non est Filius Dei; at falsum est de Christo, in quo perfectius erat habere gratiam, & gloriam ex dignitate Filii Dei, & tanquam proprietatem moraliter debitam, quàm ex propriis actibus.

Secunda pars ostenditur, nam in primis Christus nobis meruit omnes dispositiones ad gratiam, cum ex Scriptura, Conciliis, & Patribus, constet nos nihil posse facere ut oportet ad salutem, sine ipso, seu sine illius merito. 2. nobis meruit gratiam sanctificantem, & remissionem peccatorum, ut patet ex fine Incarnationis; non quidem in alio tantum, merendo dispositiones prædictas, sed in se, ita ut acceptis illis dispositionibus, speciale beneficium consequamur, tum in collatione gratiæ habitualis, tum in remissione peccatorum; quia posset Deus absolute dispositiones immittere, sine gratia sanctificante, & hanc conferre, non remittendo peccata. 3. nobis meruit gratiæ augmentum, itemque satisfactionem & meritum nostrum, quatenus meruit, tum auxilia ad hæc necessaria, tum ut opera iusti haberent vim merendi, & satisfaciendi. 4. meruit quod homines ab æterno sint prædestinati, & electi ad gloriam, sive vagè offerendo merita sua, ut multi eligerentur ad arbitrium Patris, sive ut alii volunt, determinatè merendo ut talis, & talis homo eligeretur. An autem Christus meruerit Angelis, primisque parentibus gratiam & gloriam, resolvendum est juxta id quod quisque sentit de quæst. illa cap. 14. An Adamo non peccante, futura esset Incarnatio.

CAPUT XVIII.

De potentia, & subiectione Christi.

RESOLUTIO I. *Anima Christi non habuit omnipotentiam simpliciter, virtus tamè patræ; vera miracula, aliq; opera supernaturalia fuit illi concessa, nõ quidem physice, sed moraliter duntaxat.* PRIMA PARS perspicua est, quia res simpliciter omnipotens habet potentiam